

vinjan, tolmačijo se je ta sklep sploh tako, da je to železnico smatrati le delom one proge, ki naj bi vodila iz Logatca ali Postojine na Krajskem v Gorico in Červijan, in da more dežela na vspehe v železniškem pogledu v smêri od Vstoka na Zapad računati le tedaj, ako se zgradi vsa ta črta. Ta misel se izraža dokaj jasno v poročilih železniškega odseka v stenografiškem zapisniku deželnega zbora goriškega od leta 1891/92 in v razpravah deželnega zbora od leta 1892/93.

V tem zmislu je deželni zbor goriški v seji 12. aprila 1892. dovolil podpore iz deželnih sredstev za jedno za gradnjo želenice Tržič-Červinjan in za gradnjo lokalne železnice Gorica-Ajdovščina (del proge Ajdovščina-Postojina ali Logatec pada v obsežje Kranjske). Deželni odbor goriški je dal napraviti načrte in proračune za progo Gorica-Ajdovščina, čemur je letu 1893. sledilo komisijonalno pregledovanje črte. Ne nedostaje torej družega, nego zagotovljenje se strani države, da se pripravi tej toli važni obmejni pokrajini zveza z notranjostjo države in da se s tem pride v okom naraščajočemu božanju teh krajev.

V vipavski dolini je že sedaj zaloga sadja v Avstriji! Ista prideljuje nadalje mnogo izbornega vina in zgodnjega sočivja, koji pridelki se izvažajo na vse strani. V dolini je še raznih drugih pridelkov, industrijskih podjetij, ki pa ne vspevajo vsled pomanjkanja cenih občevalnih sredstev, ozirom se ne morejo izvesti. Tudi razsežnim erariškim trnovskim gozdom, gozdnim kompleksom grofa Lanthierija in velikemu delu Windischgraetzovih gozdov v Hrušici, kakor ne manje občinskim gozdom na Nanosu z njih velikim oddajanjem lesa za trgovino, kurjavo in zidanja, donesla bi viparska železnica novih prilik za razprodajo, železnici sami pa velikih dobičkov. Ako bi ta plodna in od Boga blagoslovljena dolina imela svojo železnico, povspela bi se hitro na nenadejano stopinjo razvoja v prid državi in nje lojalnemu prebivalstvu.

Občine vipavske doline in nje zastopniki so vedno uvidevali potrebo železnice in že leta in leta dokazujejo to vladi s peticijami in prošnjami, oziroma interpelacijami. in prepričevalnimi govori v parlamentu in v deželnem zboru, ter se ne plašijo ne truda ne stroškov, da bi prepričali vladu o koristnosti te proge. Bivši trgovinski minister grof Wurmbrand je, v odgovoru na neko interpelacijo v poslanski zbornici dne 2. junija 1894., sam pripoznal koristnost te železnice ter je obljubil, da skoro odloči o tem načrtu. Zastopniki vlade so obetali opetovano, da vsprejmejo železnico Gorica-Ajdovščina v vrsto onih lokalnih železnic, kojih gradnjo bode zagotoviti čim preje, ne da bi bili uresničili svoje obljube.

Koristnost in potreba železnice po vipavski dolini je zadostno dokazano po razpravah v deželnem zboru goriškem, po mnogih ulogah deželnega odbora, po različnih peticijah, interpelacijah in resolucijskih

predlogih, kakor tudi s tem, da je dež. zbor goriški dovolil 100.000 gld. k stroškom gradnje: ne treba torej družih dokazov v to. Ne smemo in ne moremo molče prezreti okolnosti, da je vlada prepričala zgradnjo tramvaja Gorica-Ajdovščina, da je preprečila zgradnjo manj drage lokalne železnice z ozkim tirom po istej črti, da je zahtevala normalni tir in se sedaj plaši razmerno malih stroškov, dočim se ne plaši nobenih žrtev za manji furlanski del dežele. Furlanom je vlada z 1 1/2 milijonom zgradila pasivno železnico; za namanje tržiške ravani je dovolila nad jeden milijon; za gradnjo tramvaja je obljubilo nad jeden milijon. Ubogo slovensko prebivalstvo Primorske, ki sestavlja dve tretjini skupnega prebivalstva in ki plačuje krvni davek, bi tudi rado prejelo enkrat kak dokaz o dobrohotnosti in naklonjenosti vlade. Državi zvesto slovensko prebivalstvo pričakuje od vlade dokaza, da ono na Goriškem ni določeno v politiško in gospodarsko pogubo, in tak dokaz bi bil zagotovljenje vipavske železnice Gorica-Ajdovščina v tem zasedanju.

Po „Reichsposti“.

Obrtnijske raznoterosti.

Divji kostanj se rabi zelo pri izdelavi lesnih mozajikov, ker se da lepo razrezati. Tudi knjigovezi rabijo tanke deščice iz divjega kostanja, ker imajo nekak svilen svit in se morejo primerjati s satinskim lesom. Posebno je pa zaradi svoje lepe barve, fine teksture, primerne trdosti in ker se malo namoči, primeren les za rezlarska dela. Kar se tiče finosti in enakosti, more se primerjati brezovemu lesu, vendar je mnogo mečji. Samo nekoliko je trji, kakor lipovina. Les divjega kostanja se svež, razreže na plate, da ne dobi neznatne barve. Hrošči ga ne razjedajo. Rabiti se pa sme le suh.

Nove vrste strehe. Naredi se streha, ki je le malo nagnena. Deske se prevlečejo prav na tenko z ilovico, da se zadelajo vse razpoke. Na ta omet se pa dene prava strešna masa, ki se naredi iz šote, kotrana in kakega lepila, jeden meter na debelo. Ta masa se z gorkimi lopatami pogladi. Tako dobimo trdno streho, ki ne poka, kakor streha iz lepenk. Stare strehe iz lepenk se tu lahko popravijo, če se z omenjeno snovjo prevlečejo.

Ose in grozdje.

Občna sodba je, da so ose škodljive grozdju. Mnogi vrtnarji zmatrajo ose za najškodljivejše živali. Grozdje in sadje obgrizejo in so pri tem še tako prebrisane ali pa tako hudobne, da se lotijo le najboljšega sadja. Pazni opazovalci so pa že prišli do drugačnega prepričanja. Ose se ne lotijo nobenega celega sadu, temveč samo tistih, katere so že načeli tiči, polži ali pa mrčesi, ali katero je napokalo od vročine ali dežja.

Le opazuj ose ali pa čebele, ki pridejo na vinsko trto. Hitro bodo preiskale vse grozde, če je kateri kaj napačen ali obgrizen. Če čebele ali ose kak grozd posebno obirajo, ga preišči. Gotovo ima kaj poškodovanih